

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
DLA FRAGMENTU WSI WÓŁKA ZAŁĘSKA - CZ. I**

19 marca 2025 r. Warszawa

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - cz. I

Zlecniodawca: Burmistrz Miasta i Gminy Góry Kalwarii

Opracowujący: Budplan Sp. z o.o.
04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20

Kierujący zespołem autorskim: dr inż. Aleksandra Radawiec

Aleksandra Radawiec

Zespół autorski: mgr Agata Grzelak
mgr inż. Izabela Bielowska

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE	7
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, STANU ZASOBÓW, ODPORNOŚCI ŚRODOWISKA I ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW	12
4.1	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW.....	12
4.2	OBSZARY CHRONIONE.....	20
4.3	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	21
4.4	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	24
4.5	ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI	25
4.6	OCENA STANU OCHRONY I UŻYTKOWANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, W TYM BIORÓŻNORODNOŚCI	26
4.7	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	26
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	26
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	27
6.1	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	28
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	30
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	30
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	31
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	31
6.6	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	31
6.7	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	32
6.8	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	32
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	32
6.10	RYZIKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	33
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	33
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM	

	DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	34
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	34
10	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	34
11	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	34
12	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	37
13	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	38
14	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	38

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - cz. I, sporządzonego zgodnie z uchwałą nr VII/62/2024 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 27 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - cz. I.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Piasecznie oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie.

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań przyrodniczych oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów są rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami przyrodniczymi, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Obszar opracowania stanowi fragment wsi Wólka Załęska, położonej w północnej części gminy Góra Kalwaria. Góra Kalwaria to gmina miejsko-wiejska położona w środkowej części województwa mazowieckiego, stanowiąca jedną z sześciu gmin powiatu piaseczyńskiego. Najważniejsze powiązania komunikacyjne na jej terenie tworzą: droga krajowa nr 50 relacji Ciechanów-Sochaczew-Góra Kalwaria-Mińsk Mazowiecki oraz droga krajowa nr 79 relacji Warszawa-Góra Kalwaria-Kozienice.

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona jest dla obszaru położonego we północno-wschodniej części miejscowości Wólka Załęska. Granice tego terenu zostały wyznaczone na podstawie uchwały nr VII/62/2024 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 27 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - cz. I. Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi ok. 15,6 ha. Jest to obszar częściowo zagospodarowany.

Rysunek 1 Położenie obszaru opracowania na tle gminy

źródło: opracowanie własne na podstawie danych ewidencyjnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

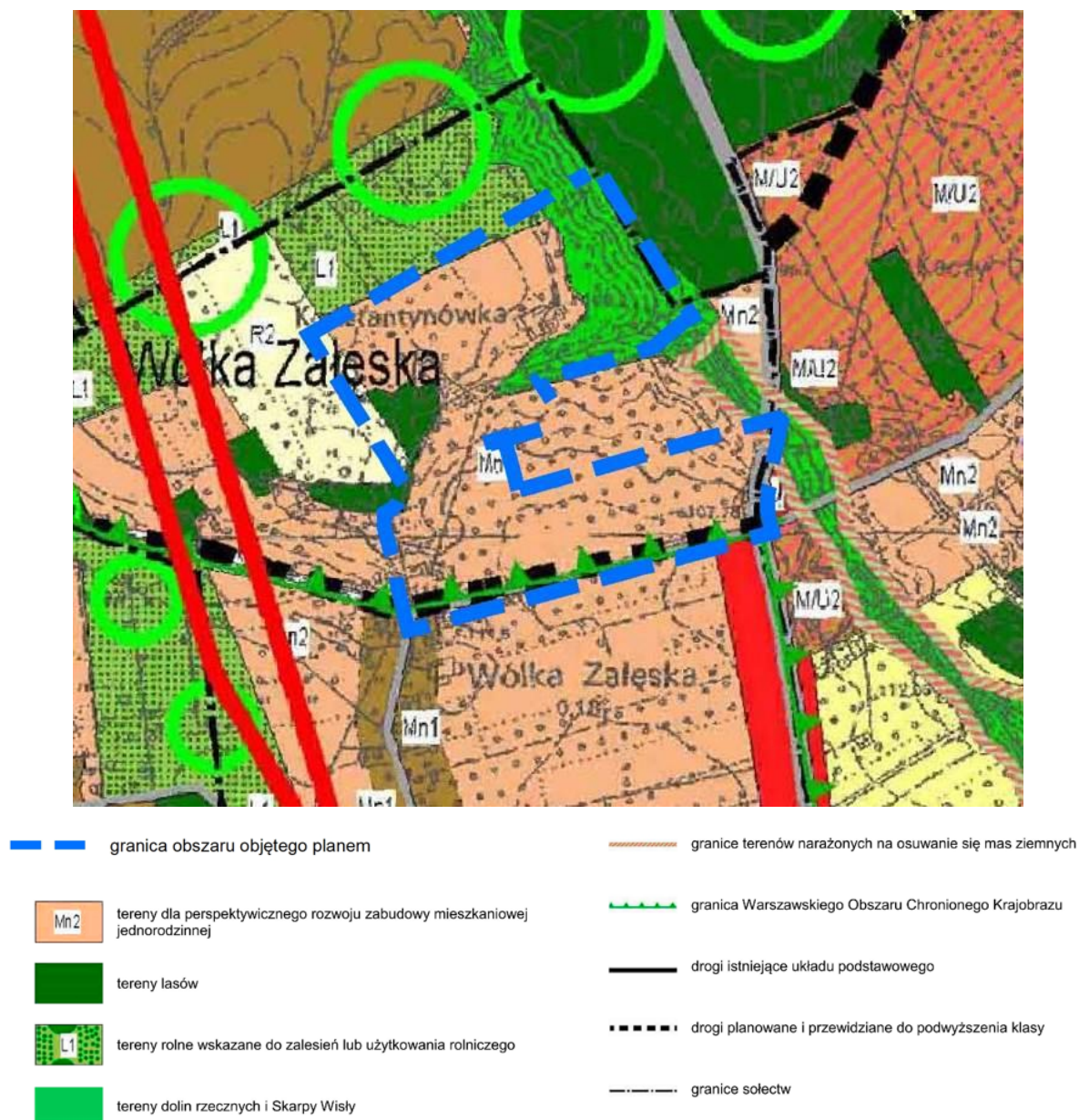
Biorąc pod uwagę skalę planu, należy omówić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązującego dla tego terenu. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Góra Kalwaria, forma ujednolicona w wyróżnieniu zmian, przyjęta została uchwałą Nr LVIII/635/2014 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 27 czerwca 2014 roku.

W granicach opracowania występują tereny oznaczone symbolem:

- Mn2 – tereny perspektywicznego rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- Tereny lasów;
- Tereny dolin rzecznych i Skarpy Wisły.

Rysunek 2 Wyrys ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Góra Kalwaria. Kierunki Zagospodarowania przestrzennego

źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem części graficznej Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Góra Kalwaria, 2014

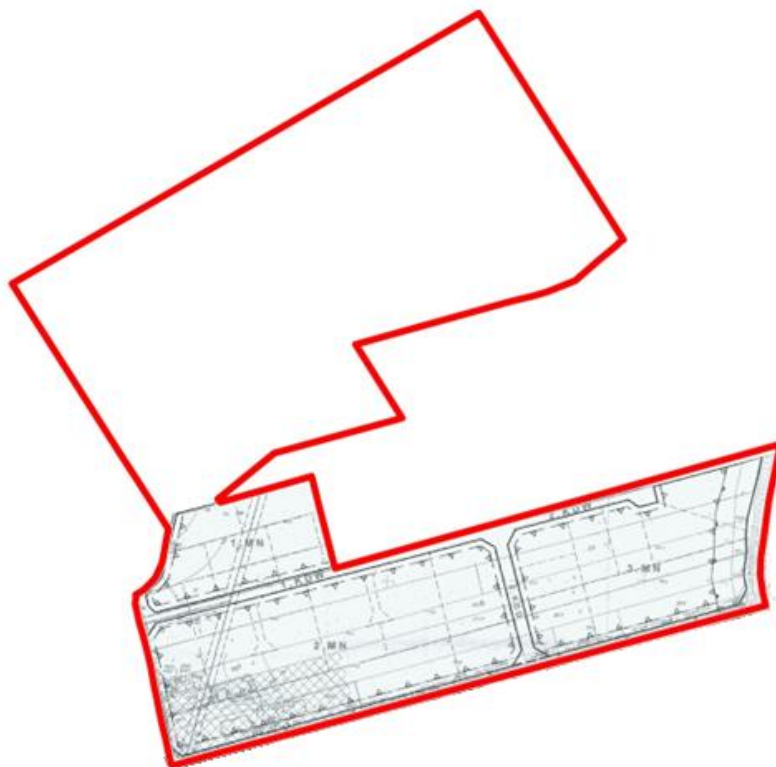
Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Aktualnie na części obszaru opracowania planu miejscowego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - rejon ulic Ogrodowej i Wilanowskiej przyjęty uchwałą nr 432/XXXII/2005 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz. Urz. W. Maz. Nr 191 poz.6247 z 19.08.2005 r.). Wyznacza on następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- KDZ – tereny dróg zbiorczych;
- KDD – tereny dróg dojazdowych;
- KDW – tereny dróg wewnętrznych - osiedlowych.

Rysunek 3 Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

źródło: opracowanie własne

Do sporządzania planu miejscowego przystąpiono w związku z koniecznością wprowadzenia zmian w zakresie wyznaczenia poszerzonego układu komunikacyjnego, zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego wytyczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Góra Kalwaria oraz obowiązującymi przepisami.

W związku z powyższym w projekcie planu wprowadzono następujące przeznaczenie terenów:

- MNW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej,
- MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- RN-ZN – teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej,
- L – teren lasu,
- KDG – teren drogi głównej,
- KDL – teren drogi lokalnej,
- KDD – teren drogi dojazdowej,
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

[illegible]

Proгнозę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

12

Lokalizacja i charakterystyka terenu opracowania

Wólka Załęska jest wsią położoną w północnej części gminy Góra Kalwaria. Obszar objęty planem zajmuje powierzchnię ok. 15,6 ha.

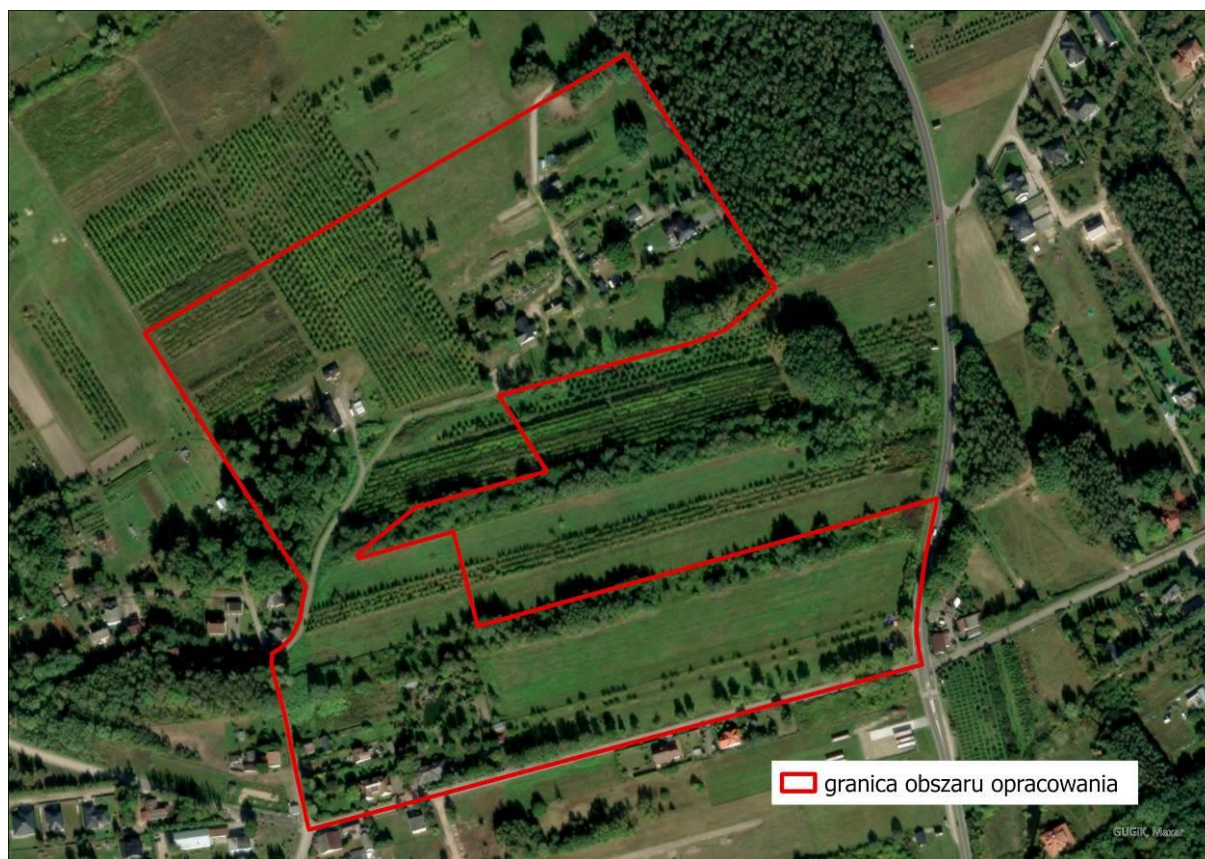
Przeważającą część terenu stanowią grunty rolne – sady, pastwiska, łąki, grunty orne, a także grunty rolne zadrzewione i zakrzewione. W terenie opracowania znajduje się również grunt leśny - na dz. ew. nr 4/2. Obszar o powierzchni 38 523 m² obejmują grunty rolne klasy III, część z nich uzyskała zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze w procedurze obowiązującego już miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Na terenie planu zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny (na dz. ew. nr 4/2) oraz rów odprowadzający wody z południowego zachodu na północny wschód, w kierunku skarpy wiślanej. Zbiornik wodny stanowiący zagospodarowanie ogrodu znajduje się również na dz. ew. nr 122. Rów biegnie także wzdłuż drogi wojewódzkiej.

Na terenie opracowania występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna – w północno wschodniej i południowo zachodniej części opracowania. Obecna jest również zabudowa zagrodowa – na dz. ew. nr 4/2 i 134/4. Łącznie w terenie zlokalizowanych jest 21 budynków, z czego 11 to budynki mieszkalne jednorodzinne, a 10 to budynki gospodarcze lub garażowe. Zabudowania mają 1 lub 2 kondygnacje, kryte są dachami dwuspadowymi, wielospadowymi, część budynków gospodarczych kryta jest dachami płaskimi.

Na układ komunikacyjny składa się droga wojewódzka nr 724 (ul. Wilanowska) w południowo wschodniej części opracowania, ul. Ku Słońcu w południowej części opracowania oraz ul. Ogrodowa w zachodniej i centralnej części opracowania.

Rysunek 5 Zagospodarowanie terenu w granicach planu i w okolicy

źródło: ortofotomapa

Warunki fizyczno-geograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski (IOŚ, 2018) Góra Kalwaria położona jest w obrębie dwóch mezoregionów: Równina Warszawska oraz Dolina Środkowej Wisły.

Analizowany teren znajduje się na granicy obydwu mezoregionów.

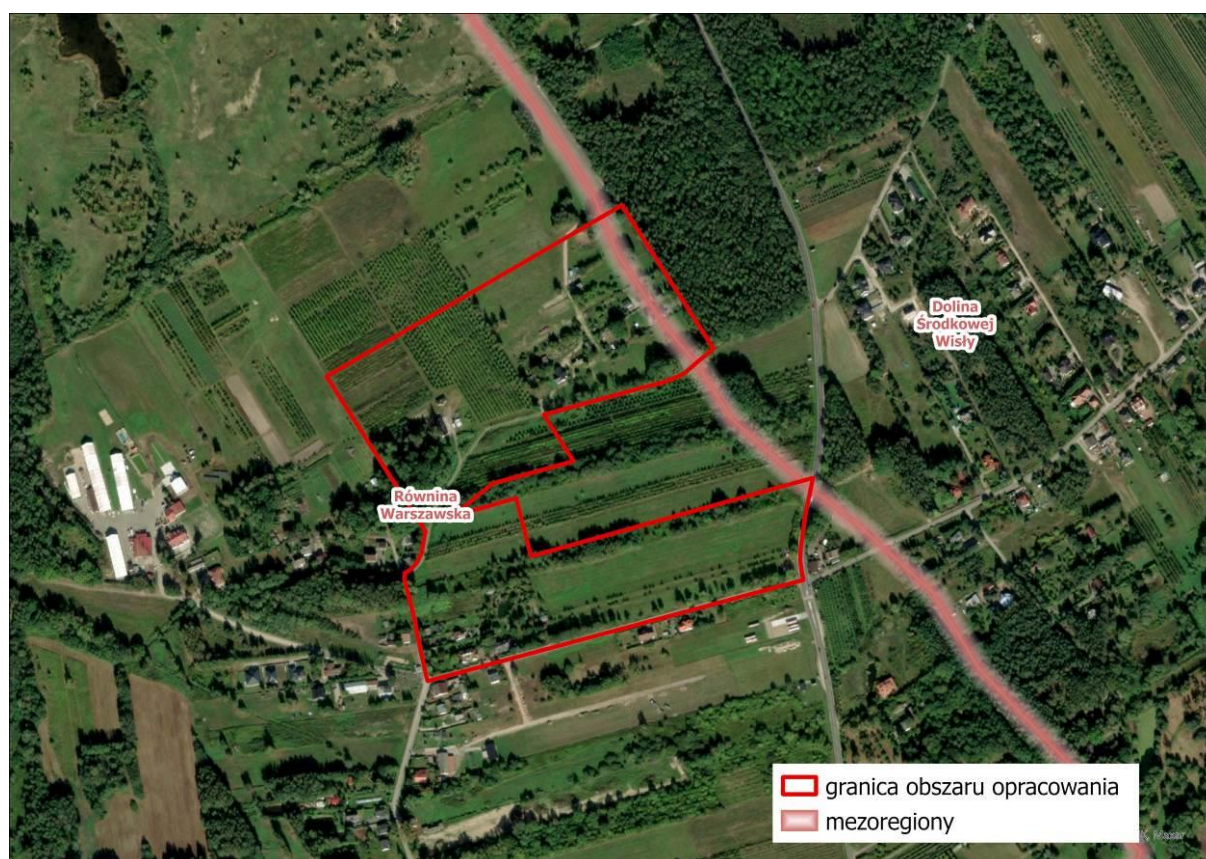
Mezoregion Równina Warszawska stanowi wysoczyznę morenową – jest zdenudowanym płatem akumulacji lodowcowej położonym 20-30 m ponad lustrem wody Wisły z zaznaczonym stopniem erozyjnym ku wschodowi. Zachodnia krawędź regionu stanowiąca granicę z niższymi mezoregionami jest mało widoczna w terenie.

Mezoregion Dolina Środkowej Wisły ma wydłużony południkowy kształt o szerokości ok. 10 km, obejmujący dolinę Wisły na odcinku Puławy-Warszawa. Na obszarze regionu wyróżnia się dwa tarasy geologiczne: łąkowy zalewowy (niższy) i wydmy piaszczyste (wyższy). Po prawej stronie Wisły rozpościerają się obszerne kompleksy leśne, m.in. objęte ochroną Lasy Garwolińskie, Lasy Osieckie, Lasy Celestynowskie i Lasy Otwockie, wchodzące w skład Mazowieckiego Parku Krajobrazowego.

Teren opracowania występuje na 104-117 m n.p.m. W granicach terenu opracowania wśród powierzchniowych utworów geologicznych, zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski, arkusz Piaseczno, wyróżnia się utwory czwartorzędowe tj.: piaski humusowe, piaski i mułki den dolinnych, gliny zwałowe.

Rysunek 6 Zagospodarowanie terenu w granicach planu i w okolicy

źródło: ortofotomapa, dane PIG-PIB

Gleby

W obszarze objętym opracowaniem gleby wytworzone zostały na piaskach rzecznych, glinach oraz iłach lodowcowych a także jeziorno-lodowcowych.

Bonitacja to ocena jakości gleby pod względem wartości użytkowej, uwzględniająca żyzność gleby, stosunki wodne w glebie, stopień kultury gleby i trudność uprawy w powiązaniu z agroklimatem, rzeźbą terenu oraz niektórymi elementami stosunków gospodarczych. W zależności od przyjętej bonitacji wartość tę wyraża się w klasach lub punktach. Przeprowadza się ją w celu zakładania jednolitej ewidencji gruntów, będącej podstawą określenia wymiaru podatku gruntowego, scalania gruntów oraz racjonalnego ich wykorzystania na cele nierolnicze.

Na analizowanym terenie dominują grunty rolne w formie gruntów rolnych, sadów, pastwisk, terenów gruntów rolnych zadrzewionych i zakrzewionych, a także tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Występują gleby IIIa, IIIb, IVa, IVb, V oraz VI klasy bonitacyjnej.

Warunki hydrologiczne

W obszarze opracowania wody powierzchniowe występują w postaci niewielkich zbiorników wodnych oraz rowów.

Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek, a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

Obszar znajduje się w dorzeczu Wisły, w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych JCWP Mała (kod RW20001025889) oraz JCWP Wisła od Wieprza do Narwi (kod RW20001225999).

Bezpośrednia zlewnia Wisły – rzeka Wisła przepływa przez gminę z południa na północ, pomiędzy 463 a 484 kilometrem jej biegu, stanowiąc przy tym naturalną wschodnią granicę gminy. Teren gminy obejmuje swym zasięgiem fragment Wisły „od Pilicy do Jeziorki”. W wyniku niewielkiego spadku doliny rzeka ma nieregularny przebieg i meandruje, tworząc liczne zakola, a powierzchnię tarasu zalewowego urozmaicają starorzecza zawodnione. Zarówno szerokość, jak i głębokość cieku wykazują duże zróżnicowanie na całej długości rzeki. Szerokość jej koryta w granicach gminy waha się od ok. 900 m na południu, do ok. 400 m na północy.

Według Atlasu Rzeczypospolitej, Wisła jest rzeką o śnieżno-deszczowym zasilaniu w wodę. Wynikają z tego następujące charakterystyki:

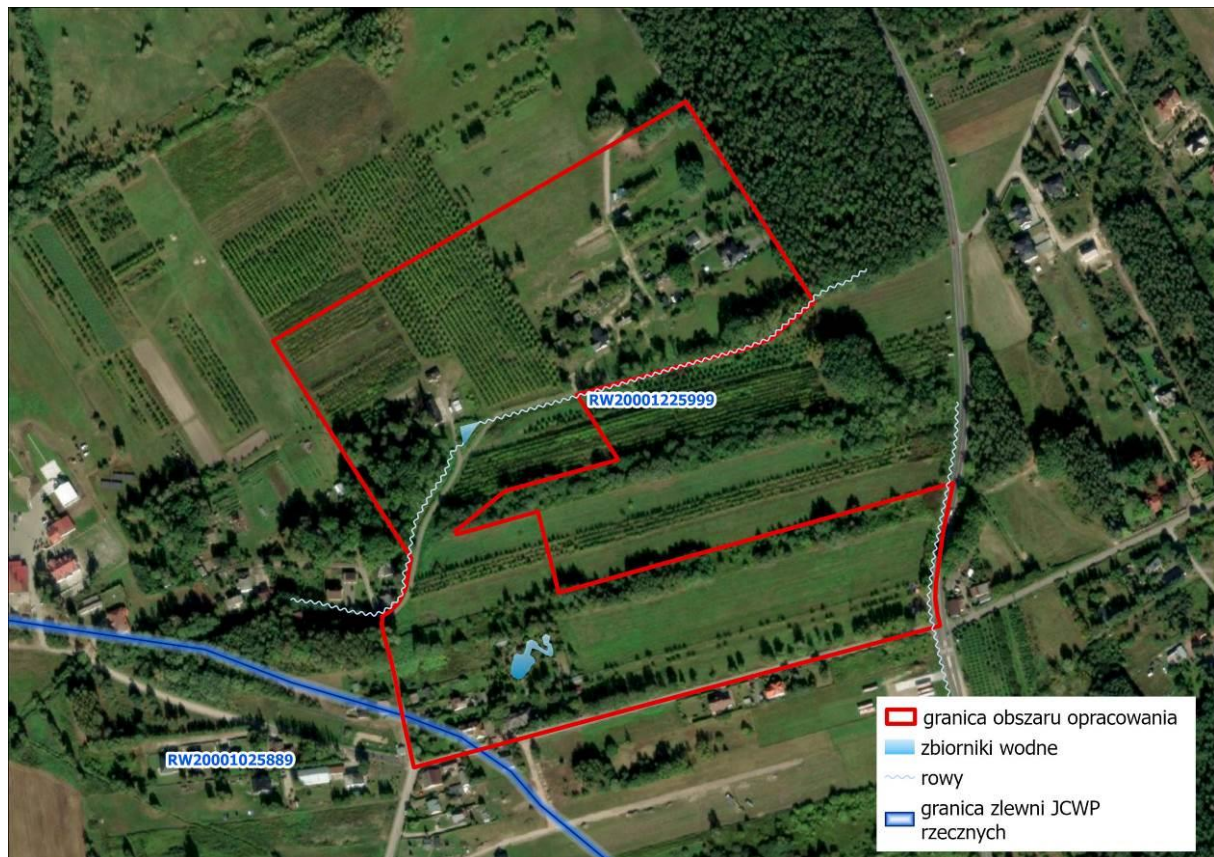
- wezbrania notuje się w okresie wczesnowiosennym,
- niskie stany występują jesienią.

W rejonie analizowanego terenu występują głównie roztopowe wezbrania powodziowe (luty-kwiecień), rzadziej wezbrania roztopowe meteoryczne (czerwiec – świętojanki, lipiec – jakubówki). W ramach prac własnych, prowadząc monitoring wód powierzchniowych i podziemnych na „siekierskim” odcinku Wisły w Warszawie uchwyciono absolutne maksimum WWW na wodowskazu Nadwilanówka, które 31.07.2001 r. i wynosiło 882 cm, co przeliczając na rzędną wody daje wartość 85,61 m n.p.m.

Zlewnia Małej – źródła Małej znajdują się w centralnej części terenu pomiędzy Krzakami Czaplinkowskimi a Kolonią Sobików, płynie przez miejscowości Ługówka i Sierzchów w kierunku północno-zachodnim, na północ od Kątów opuszcza teren gminy Góra Kalwaria. Na wysokości Baniochy-Osiedle ponownie wpływa na teren gminy Góra Kalwaria, płynie w kierunku północnym na terenie gruntów w granicach Chojnowskiego Parku Krajobrazowego, na wysokości wsi Solec przepływa pod drogą krajową numer 79. Omija, po zachodniej stronie Solec i na wysokości Czarnowa opuszcza teren gminy. Na wysokości starej papierni w Konstancinie zasila Jeziorkę.

Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy. Na terenie gminy Góra Kalwaria (jak również w obszarze opracowania) istnieją i funkcjonują sieci rowów melioracyjnych, będących pod opieką Spółki Wodnej Góra Kalwaria, indywidualnych właścicieli gruntów oraz pod opieką PGW Wody Polskie.

źródło: ortofotomapa, dane PIG-PIB

Dwie duże jednostki morfologiczne mające odmienną budowę geologiczną, tj. dolina Wisły i wysoczyzna morenowa, charakteryzują się też różnymi warunkami hydrogeologicznymi.

W obrębie wysoczyzny, w utworach czwartorzędowych występują dwa poziomy wodonośne. Poziom płytszy występuje w utworach klastycznych różnej genezy, jego spąg tworzą gliny zwałowe i utwory zastoiskowe. Jest to poziom nieciągły, o małej miąższości o słabych i bardzo słabych warunkach filtracji. Jest zasilany poprzez wody opadowe, odpływ wód z terenu zachodzi przede wszystkim za pośrednictwem powierzchniowej sieci rowów melioracyjnych. Poziom ten cechuje się dużymi wahaniami poziomu wód w przeciągu roku i nie ma połączenia hydraulicznego z wodami podziemnymi w dolinie Wisły. Poziom ten może również występować jako sączenia w utworach spoistych.

W obrębie utworów czwartorzędowych doliny Wisły występuje czwartorzędowy poziom wodonośny. Warstwą wodonośną są tu piaski rzeczne akumulowane w różnych fazach rozwoju rzeki. Ich łączna miąższość wynosi ponad 40 m. Warstwa ta charakteryzuje się dużymi zasobami odnawialnymi nieposiadającymi żadnej izolacji od powierzchni terenu, jest w związku z tym narażona na zanieczyszczenie. Utwory budujące tę warstwę są dobrze wysortowane, co warunkuje dobre warunki filtracji oraz swobodny podziemny przepływ wód. Warstwa ta jest silnie drenowana przez Wisłę w związku z tym kierunek przepływu wód jest wschodni. Poziom wód wykazuje wahania lustra wody, które są silnie powiązane z rytmem sezonowych zmian opadów i parowania oraz stanów wody w Wiśle.

Zgodnie z Mapą hydrogeologiczną Polski, arkusz Piaseczno, teren opracowania położony jest w jednostce hydrogeologicznej charakteryzującej się występowaniem poziomu wodonośnego na głębokości 1-5 m p.p.t. Potencjalna wydajność studni wynosi 50-70 m³/h. Jest to obszar o średnim stopniu zagrożenia wód podziemnych – średnia odporność poziomu głównego, z ogniskami zanieczyszczeń.

W odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), obszar położony jest w zasięgu jednostki PLGW200065. JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Wody Głównych Zbiorników Wód Podziemnych podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne, a ponadto objęte mogą być dodatkową ochroną obszarową poprzez ustanowienie obszarów ochronnych.

Teren opracowania, położony jest w granicach dwóch nieudokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: Nr 215 Subniecka Warszawska oraz 2151 Subniecka Warszawska (część centralna), dla których nie zdiagnozowano potrzeb ochrony ich zasobów. Dla wymienionych GZWP obowiązują przepisy ogólne ustawy Prawo wodne z zakresu ochrony wód podziemnych.

Tabela 1. Wykaz głównych zbiorników wód podziemnych w terenie opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG

nr	nazwa	powierzchnia km ² (całość GZWP)	stan dokumentacji	Stratygrafia (wiek utworów wodonośnych)	typ ośrodka
215	Subniecka warszawska	51000	nieudokumento wany	trzeciorzęd	porowy
2151	Subniecka warszawska (część centralna)	2803,2	nieudokumento wany	trzeciorzęd	porowy

Tereny zagrożone ryzykiem wystąpienia powodzi

W Gminie Góra Kalwaria istnieje ryzyko wystąpienia powodzi i podtopień. Największe zagrożenie stanowi rzeka Wisła, dla której wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią na podstawie map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) opracowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Obszar opracowania położony jest poza obszarami zagrożonymi ryzykiem wystąpienia powodzi.

Osuwiska

Lokalnym zagrożeniem na obszarze gminy są występujące osuwiska i tereny narażone na ich wystąpienie. Zgodnie z definicją Kleczkowskiego osuwisko jest to powtarzająca się skłonność do osuwania się wywołwana warunkami zewnętrznymi lub przyczynami wewnętrznymi. Są to procesy spływania, spełzania, osuwania się oraz obrywania i osuwania skał.

Teren opracowania nie jest zagrożony ruchami masowymi.

Klimat

Klimat danego obszaru uzależniony jest od wielu czynników, wśród których najważniejsze to: położenie geograficzne, ukształtowanie i zagospodarowanie terenu oraz obecność zbiorników wodnych, terenów otwartych i lasów. Na potrzeby niniejszego opracowania podano najważniejsze czynniki klimatyczne, które są średnią dla regionu. Należy pamiętać o tym, że lokalnie klimat może być znacznie zróżnicowany. Nie bez znaczenia pozostaje np. lokalny wpływ kompleksów leśnych czy doliny Wisły. Z całą pewnością można stwierdzić, że w okolicach Wisły amplitudy temperatur są mniejsze niż na pozostałych terenach, a większa jest wilgotność. Ponadto prędkość wiatru jest znacznie większa niż na pozostałym obszarze. Inny mikroklimat panuje w zalesionej części gminy, gdzie dużą powierzchnię zajmują lasy, co powoduje między innymi złagodzenie wahań wilgotności i temperatur oraz mniejszą prędkością wiatru. Tereny o zwartej zabudowie charakteryzują się podwyższonymi amplitudami temperatur powietrza i niższą wilgotnością.

Według klasyfikacji klimatów wg Köppena miasto i gmina Góra Kalwaria położone jest w obrębie klimatu wilgotnego kontynentalnego z łagodnym latem (Dfb). Cechy charakterystyczne dla tego klimatu przedstawiają się następująco:

- średnia temperatura najzimniejszego miesiąca wynosi -3°C lub mniej;
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca jest wyższa niż 10°C ;
- nie ma miesiąca ze średnią temperaturą powyżej 22°C ;
- opady są równo rozłożone w całym roku.

Podobnie jak w całej Polsce środkowej w ciągu całego roku w mieście przeważa równoleżnikowa cyrkulacja mas powietrza ze szczególną preferencją wilgotnych mas polarnomorskich, napływających z zachodu. Również roczny rozkład prędkości wiatru jest analogiczny jak na obszarze całej Polski – maksymalne prędkości występują zimą i wiosną i są charakterystyczne dla kierunków o największych częstotliwościach (zachodnie i południowo – zachodnie).

W ostatnich kilkunastu latach zwraca się uwagę na wzrost intensywności ekstremalnych zjawisk klimatycznych (gwałtowne i intensywne opady, silne wiatry, gradobicia, tornada, susze, silne mrozy) oraz rozmiarów zniszczeń, jakie one wyrządzają, jest to jednak trend globalny związany z ocieplaniem klimatu. Przewiduje się zwiększenie liczby dni upalnych oraz częstsze i dłuższe susze, spowodowane dużym parowaniem.

Warunki klimatu lokalnego

Na zróżnicowanie topoklimatyczne wpływa zróżnicowanie morfologiczne terenu oraz jego użytkowanie, szczególnie pokrycie szatą roślinną.

W przypadku obszaru opracowania topoklimat uwarunkowany jest przede wszystkim wysokim poziomem wód gruntowych oraz występowaniem terenów zadrzewionych. Wysoki poziom wód gruntowych, a także liczba zadrzewień wpływa na zwiększoną wilgotność powietrza z predyspozycją do zamgleń. Z kolei występowanie terenów otwartych przyczynia się do większego przewietrzania omawianego obszaru.

Fauna i flora

Teren opracowania w dominującej mierze stanowią nieużytkowane, zarastające tereny rolnicze o zróżnicowanym stopniu sukcesji oraz obszary zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej oraz zagrodowej, a także lasy.

Szata roślinna omawianego obszaru nie przedstawia wysokiej wartości przyrodniczej. Dominują gatunki pospolite na powszechnie występujących siedliskach, większość jest już przekształcona przez człowieka. Lasy stanowią siedlisko o dominującym występowaniu sosny, brzozy, topoli, olszy.

Teren opracowania, ze względu na obecne zagospodarowanie i niewielkie zróżnicowanie szaty roślinnej, nie stanowi ważnego siedliska fauny. Fauna występująca na terenie opracowania to głównie pospolite gatunki synantropijne ptaków, drobnych ssaków i bezkręgowców, spotykane w bliskości siedzib ludzkich. Las oraz sady może stanowić siedlisko zwierząt takich jak lis, zając szarak oraz ptactwa.

Powiązania ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin.

Obszar opracowania, ze względu na położenie w stosunkowo niewielkiej odległości od miasta Góra Kalwaria oraz obecne zagospodarowanie, zlokalizowany jest poza korytarzami krajowymi, regionalnymi czy lokalnymi.

Krajobraz

Na walory krajobrazowe wpływa zróżnicowanie szaty roślinnej, obecność zespołów zabytkowych i typowych układów przestrzennych, występowanie osi kompozycyjnych, wewnątrz krajobrazowych i dominant przestrzennych.

Góra Kalwaria charakteryzuje się układem miejskim wraz z towarzyszącymi terenami otwartymi i półotwartymi w postaci lasów oraz dolin rzecznych. Na układ krajobrazowy wpływa niedaleka odległość od Warszawy, co widoczne jest poprzez rozbudowany układ drogowy oraz obecność terenów mieszkaniowych.

Cennym zasobem krajobrazowym są obszary objęte ochroną przyrodniczą, głównie siedliska leśne wraz z podmokłymi terenami i dolinami rzeczными stanowiącymi wartościowy zasób krajobrazowy.

Teren opracowania charakteryzuje się niewyróżniającymi się walorami krajobrazowymi. Część obszaru stanowi tereny wolne od zabudowy – otwarte i półotwarte tereny gruntów rolnych, jak również obszary zadrzewione. Zabudowa zlokalizowana jest głównie wzdłuż dróg.

Obszar wykazuje pewną do urbanizacji ze względu na przebieg drogi wojewódzkiej, powstaje nowa zabudowa mieszkaniowa i usługowa w okolicy.

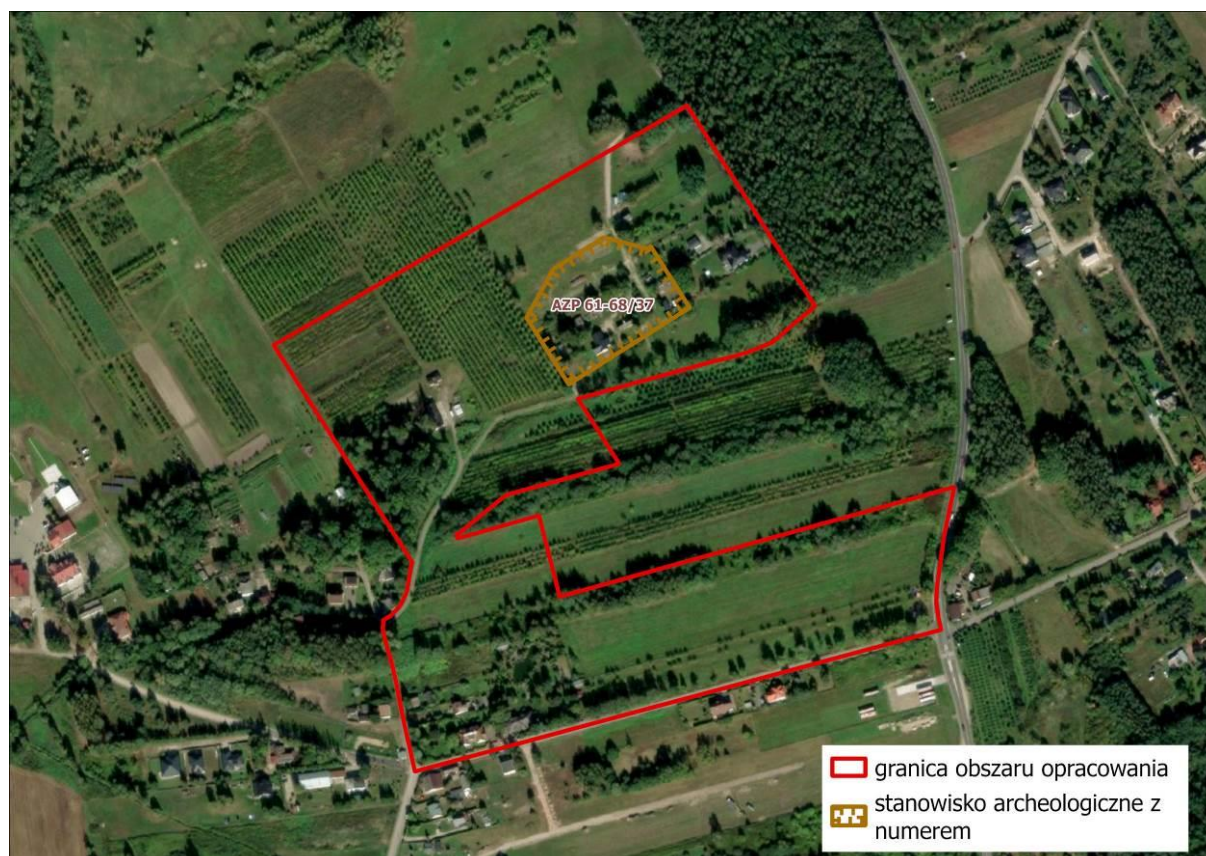
Zabytki i dobra materialne

W granicach opracowania nie występują obszary i obiekty ujęte w rejestrze zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków.

Na terenie objętym opracowaniem znajduje się stanowisko archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków pod numerem AZP 61-68/37, będące śladami osadnictwa z okresu halsztackiego, okresu wpływów rzymskich, średniowiecza i nowożytności, datowanymi na VI w. p.n.e. - IV w. n.e. i XV-XVI w. n.e.

Rysunek 8 Stanowisko archeologiczne w terenie opracowania

źródło: ortofotomapa, dane gminne

4.2 Obszary chronione

Grunty rolne klasy I-III oraz grunty leśne

W obszarze opracowania występują grunty rolne klasy III oraz grunty leśne, które to stanowią obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Prawie cały analizowany teren znajduje się w zasięgu Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego na mocy Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego (Dz. Urz. z 1997 r., Nr 43, poz. 149). Obecnie podstawą prawną dla istnienia i wyznaczenia granic WOChK jest rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 roku w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Tabela 2. Wykaz aktów prawnych ustanawiających zasady gospodarowania w Warszawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego
	Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 117 z dnia 3 sierpnia 2000 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2000 r. Nr 93, poz. 911
	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Mazowieckiego z dnia 6 lipca 2001 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego w odniesieniu do opisu granic	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2001 r. Nr 161, poz. 2363
	Rozporządzenie Nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2002 r. Nr 188, poz. 4306
	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2003 r. Nr 38, poz. 1053
	Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2007 r. Nr 42, poz. 870
	Rozporządzenie Nr 56 Wojewody Mazowieckiego zmieniające rozporządzenie w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 185, poz. 6629

Na terenie obszaru, mając na uwadze zróżnicowanie jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych, wyróżnia się następujące strefy:

- 1) strefę szczególnej ochrony ekologicznej obejmującą tereny, które decydują o potencjale biotycznym obszarów oraz o istotnym znaczeniu dla migracji zwierząt, roślin i grzybów;
- 2) strefę ochrony urbanistycznej obejmującej wybrane tereny miast i wsi oraz grunty o wzmożonym naporze urbanizacyjnym, posiadające szczególne wartości przyrodnicze;
- 3) strefę "zwykłą" obejmującą pozostałe tereny.

Analizowany obszar zalicza się do strefy „zwykłej”, na terenie której zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; (nie dotyczy przedsięwzięć, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.);
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; (nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20.000m³, jeżeli działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych - zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947) oraz zgodnie z ustaleniami wynikającymi z zatwierdzonych w dniu wejścia w życie rozporządzenia dokumentacji geologicznych.);
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej; w przypadku m.st. Warszawy w odniesieniu do lokalizowania obiektów budowlanych zakaz ten obowiązuje w odległości mniejszej niż 10 m oraz ogrodzeń w odległości mniejszej niż 5 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej.

Zakazy te nie dotyczą ustaleń wynikających z obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

4.3 Jakość środowiska

Jakość wód powierzchniowych

Jakość wód powierzchniowych zależy od wielu czynników naturalnych i antropogenicznych. Chemizm wód determinują: budowa geologiczna zlewni, klimat, typ gleb występujących w sąsiedztwie cieku, a także urbanizacja, uprzemysłowienie i rolnictwo. Istotny wpływ na zanieczyszczenie wód ma ilość pobieranej wody oraz odprowadzanie ścieków bytowo- gospodarczych i przemysłowych, a także ingerencja w budowę koryta rzeki.

Celem monitoringu wód powierzchniowych, zgodnie z art. 349 ust.1. pkt 1 ustawy Prawo wodne, jest pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Tabela 3. Opis zlewni JCWP

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2023)

JCWP	Mała (kod RW20001025889)	Wiśła od Wieprza do Narwi (kod 20001225999)
Stan/potencjał ekologiczny	słaby	słaby
Stan chemiczny	poniżej dobrego	poniżej dobrego
Stan ogólny	zły	zły
Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych	zagrożona	zagrożona
Cel	potencjał ekologiczny - dobry stan; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny - stan dobry	potencjał ekologiczny - dobry stan; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wiśły w obrębie JCWP (dla jesiota); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wiśły w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej), stan chemiczny - dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
Rodzaj użytkowania obszaru zlewni	tereny zurbanizowane 21%, tereny użytkowane rolniczo 37%, tereny leśne 39%	tereny zurbanizowane 22%, tereny użytkowane rolniczo 36%, tereny leśne 25%
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	nie	tak
Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	nie	nie
Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	tak	tak
Odstępstwo	tak	tak
Termin osiągnięcia dobrego stanu	2027	2027
Obszary chronione	w obszarze opracowania - Warszawki OChK	w obszarze opracowania - Warszawki OChK

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu JCWP *Małej* (kod RW20001025889) oraz JCWP *Wisły od Wieprza do Narwi* (kod 20001225999), które stanowią naturalną część wód. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2023 r.)* stan JCWP jest zły, istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Jakość wód podziemnych

Teren opracowania położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW200065. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowy Instytut Geologiczny prowadzą monitoring jakości wód podziemnych. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego. JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, która nie jest zagrożona pod względem ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Tabela 4. Charakterystyka JCWPd

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2023)

Kod JCWPd	stan chemiczny	stan ilościowy	Stan JCWPd	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW200065	dobry	dobry	dobry	niezagrożony

Jakość powietrza

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa mazowieckiego wydzielone zostały 4 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Gmina Góra Kalwaria została zaliczona do strefy mazowieckiej.

Tabela 5. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za rok 2023. GIOŚ Warszawa, 2023

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ¹	SO ₂	CO	PM ₁₀	PM _{2,5}	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A1/A	A	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	- ²	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy;
- klasa C1 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;

¹ dla roślin NO_x,

² nie przeprowadzono klasyfikacji.

klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki imisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie gminy Góra Kalwaria stwierdzono przekroczenia:

- dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin.

Wyniki analiz i oszacowań GIOŚ w Warszawie wskazują, że w przypadku zwiększonych stężeń ozonu, wśród głównych czynników wpływających na jego większe stężenie, oprócz sprzyjających warunków meteorologicznych (m.in. wysokie nasłonecznienie, niska prędkość wiatru) w powietrzu muszą być obecne jego prekursorzy (głównie tlenki azotu, pochodzące m.in. z transportu i rolnictwa).

Ze względu na przekroczenie standardów emisyjnych dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne oraz dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe istnieje obowiązek sporządzenia Programu Ochrony Powietrza (POP).

4.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Infrastruktura techniczna

Obszar objęty planem:

- posiada dostęp do sieci elektroenergetycznej – obszar opracowania jest zasilany w energię elektryczną poprzez linie niskiego i średniego napięcia (kablowe oraz napowietrzne);
- posiada dostęp do sieci wodociągowej – teren zasilany jest w wodę z ujęcia Kąty. Sieć wodociągowa zlokalizowana jest w liniach rozgraniczających ul. Ku Słońcu i ul. Ogrodowej. Istnieje możliwość podłączenia do wodociągu nowych odbiorców;
- posiada dostęp do sieci kanalizacyjnej – kanalizacyjna zlokalizowana jest w ul. Ku Słońcu oraz ul. Ogrodowej. Do sieci dostęp ma południowa część terenu opracowania. Istniejące zabudowania w północnej części terenu nie mają dostępu do sieci kanalizacyjnej – wykorzystują rozwiązania indywidualne (zbiorniki na nieczystości ciekłe, przydomowe oczyszczalnie ścieków);
- posiada dostęp do sieci gazowej – Gazociągi średniego ciśnienia biegną wzdłuż ul. Wilanowskiej (poza granicą opracowania), ul. Ku Słońcu oraz ul. Ogrodowej. Do sieci dostęp ma południowa część terenu opracowania. Istniejące zabudowania w północnej części terenu nie posiadają przyłączy gazowych;
- brak dostępu do zbiorczego systemu ogrzewania (miejskiej sieci ciepłowniczej) – Jedynie na części terenu miasta istnieją zbiorcze systemy ogrzewania (miejaska sieć ciepłownicza). Na pozostałych obszarach ciepło wytwarzane jest w indywidualnych bądź lokalnych kotłowniach. Na obszarze opracowania ciepło wytwarzane jest w indywidualnych kotłowniach - m.in. przy wykorzystaniu gazu.

Klimat akustyczny

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Poniżej wymieniono dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zlokalizowanych w granicach opracowania.

Klimat akustyczny na analizowanym terenie warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu i jakość sieci drogowej oraz w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem dopuszczalny poziom hałasu od dróg i kolei dla terenów takich jak:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

- tereny szpitali w miastach,
wynosi w porze dziennej 61 dB, zaś w porze nocnej 56 dB.

Natomiast dla terenów:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny mieszkaniowo-usługowe,
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe,
wynosi w porze dziennej 65 dB, zaś w porze nocnej 56 dB.

Obecnie w obszarze opracowania głównym źródłem hałasu jest zabudowa mieszkaniowa oraz ruch samochodowy realizowany w terenie istniejących dróg.

Na układ komunikacyjny składa się droga wojewódzka nr 724 (ul. Wilanowska) w południowo wschodniej części opracowania, ul. Ku Słońcu w południowej części opracowania oraz ul. Ogrodowa w zachodniej i centralnej części opracowania.

Zgodnie z wynikami Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/21 (GDDKiA), średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 724 na odcinku Konstancin-Jeziorna – Góra Kalwaria wynosił 10 540 pojazdów na dobę.

Niska emisja

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna.

Obecnie w obszarze opracowania głównym źródłem niskiej emisji jest zabudowa mieszkaniowa oraz ruch samochodowy realizowany w terenie istniejących dróg.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń do powietrza jest również droga wojewódzka nr 724 (ul. Wilanowska) w południowo wschodniej części opracowania.

Posadowienie budynków

Za obszary o warunkach korzystnych dla budownictwa uznaje się rejony, na których występują grunty spoiste (zwarłe, półzwarłe i twardeplastyczne) oraz niespoiste, w stanie średniozagęszczonym i zagęszczonym, w których wody gruntowe występują głębiej niż 2 m od powierzchni terenu.

W obszarze opracowania utrudnienia warunków budowlanych stanowić może występowanie piasków, rzecznych. Należy zaznaczyć, że piaski, mułki i żwiry rzeczne, a także mułki i piaski jeziorne odznaczają się gorszymi parametrami geologiczno-inżynierskimi, wynikającymi z obecności wkładek mułków (frakcji pylastej). Występujące w dolinach osady piaszczyste mogą charakteryzować się zróżnicowanymi warunkami geologiczno-inżynierskimi.

Jako utrudniające lub niekorzystne dla budownictwa przyjmuje się również wszystkie obszary, na których zwierciadło wody gruntowej znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m – w tym w całym obszarze opracowania głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego wynosi 1-2 m.

W związku z powyższym, warunki posadowienia budynków w tym obszarze są umiarkowanie niekorzystne. W celu lokalizacji zabudowy zaleca się przeprowadzenie badań hydrogeologicznych. Biorąc pod uwagę zagospodarowanie terenu (częściowo zainwestowane pod zabudowę oraz drogi), nie jest to zjawisko silnie ograniczające.

4.5 Odporność środowiska na degradację i zdolności do regeneracji

Obecnie mamy do czynienia ze środowiskiem częściowo zantropogenizowanym, o przekształconych cechach pierwotnych. Dalsze intensywne przeobrażenia zagospodarowania terenu mogą negatywnie płynąć na poszczególne elementy środowiska i jego funkcjonowanie w całości. Wprowadzić należy funkcje zagospodarowania, które przyczynią się do prawidłowego zachowania komponentów środowiska przy

jednoczesnym optymalnym zagospodarowaniu przestrzeni.

4.6 Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności

Teren opracowania stanowi obszar w małym stopniu zagospodarowany – przeważającą część terenu stanowią grunty rolne – sady, pastwiska, łąki, grunty orne, a także grunty rolne zadrzewione i zakrzewione. Na terenie planu zlokalizowany jest niewielki płat gruntów leśnych oraz pojedyncze zbiorniki wodne oraz rowy. Na terenie opracowania występuje również zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa – w północnej i południowo zachodniej części opracowania.

Występowanie terenów zadrzewionych i rolnych sprawia, iż część obszaru charakteryzuje się większą bioróżnorodnością w porównaniu z zainwestowanymi terenami. Z tego względu uznać należy, iż analizowany teren charakteryzuje się umiarkowanymi wartościami przyrodniczymi.

4.7 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu

Gmina Góra Kalwaria, w tym wieś Wólka Załęska, ma obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Częściowo na obszarze opracowania planu miejscowego obowiązuje aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - rejon ulic Ogrodowej i Wilanowskiej przyjęty uchwałą nr 432/XXXII/2005 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz. Urz. W. Maz. Nr 191 poz.6247 z 19.08.2005 r.). Wyznacza on następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- KDZ – tereny dróg zbiorczych;
- KDD – tereny dróg dojazdowych;
- KDW – tereny dróg wewnętrznych - osiedlowych.

Niezależnie od omawianego dokumentu, omawiany teren ulegałby stopniowemu, dalszemu przekształcaniu w zwarty obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej.

Ze względu na niedużą odległość od Warszawy, na terenie gminy odczuwalny staje się napływ ludności. Wynikiem migracji jest postępująca presja zabudowy, co skutkuje urbanizacją terenów dotąd niezainwestowanych. W przypadku omawianego obszaru widoczna jest tendencja powolnego i zabudowywania terenów rolnych w obrębie miejscowości Kąty.

Nadrzędnym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego. Przy braku planu miejscowego możliwa jest zabudowa obszaru w sposób chaotyczny, zaburzający ład przestrzenny miejscowości i wpływający negatywnie na jej krajobraz. Rozwój zabudowy nieproporcjonalny do rozwoju infrastruktury może skutkować wykorzystywaniem rozwiązań tymczasowych w zakresie zaopatrzenia w ciepło, odprowadzania ścieków bytowych i gospodarki odpadami, które mogą zagrażać jakości środowiska.

W przypadku niepodjęcia działań zmierzających do zmiany dotychczasowych funkcji terenów, przewiduje się, że na terenach otwartych postępować będzie naturalna sukcesja roślinna lub będzie wkraczać dalsza zabudowa.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Plan dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie plan uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- działań na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej – Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 wpisująca się w priorytety planowanych działań w obszarze ochrony środowiska w skali Unii Europejskiej;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie do jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymanie norm odnośnie do dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;

Ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Wziąwszy pod uwagę aktualne zagospodarowanie terenu, w prognozie należy przedstawić skutki związane z rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, ponieważ jest to główny element planowania przestrzennego na obszarze opracowania. Projektowane tereny zostały wyznaczone częściowo w obszarach użytkowanych do tej pory ekstensywnie – gruntach rolnych, terenach zadrzewionych i zakrzewionych.

Wszelkie oddziaływania związane z realizacją dróg (poza wyasfaltowaniem) również wynikały będą z funkcjonowania istniejących i projektowanych terenów natomiast ich istnienie same w sobie nie stanowi zagrożenia dla środowiska i ludzi. Ponadto projektowane drogi wyznaczone zostały w miejscach istniejących

szlaków komunikacyjnych.

Pozostałe tereny stanowią funkcje zgodne z aktualnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi i funkcjonalnymi obszaru opracowania.

6.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Obszar objęty opracowaniem jest już częściowo zagospodarowany. Pomimo stworzenia warunków dla rozbudowy funkcji mieszkaniowej lub usługowej, nie przewiduje się możliwości powstania obiektu uciążliwego – z uwagi na obostrzenia zawarte w projekcie planu:

- obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie, oznaczonych na rysunku planu symbolami:
MNW – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
MN-U – dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;
- uwzględnienie uwarunkowań wynikających z położenia obszaru objętego planem w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska oraz 2151 Subniecka Warszawska (część centralna), zgodnie z ustaleniami niniejszej uchwały i przepisami odrębnymi;
- rejon lokalizacji rzędu drzew do zachowania i uzupełnienia, wskazany na rysunku planu, gdzie nakazuje się zachowanie rzędu drzew z uzupełnieniem i odnową na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony przyrody;
- dla nowych nasadzeń w ramach rejonu lokalizacji rzędu drzew do zachowania i uzupełnienia, dopuszcza się zmianę ich położenia poprzez równoległe przesunięcie w granicach terenu, w którym jest wyznaczony, uwzględniając realizację niezbędnych wjazdów na dane tereny, obiekty i urządzenia obsługi komunikacji publicznej, oświetlenie ulic, elementy infrastruktury podziemnej.
- ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska;
- możliwość pozyskiwania energii i ciepła z OZE.

Hałas

Obecnie w obszarze opracowania głównym źródłem hałasu jest zabudowa mieszkaniowa oraz ruch samochodowy realizowany w terenie istniejących dróg.

Realizacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz dróg obsługujących tę zabudowę przyczyni się do zmiany klimatu akustycznego okolicy, jednak nie będą to zmiany powodujące znaczne uciążliwości dla przyszłych mieszkańców i otoczenia. Nawiązywać będą swoją intensywnością do poziomu hałasu realizowanego aktualnie w obszarze opracowania oraz terenach sąsiednich.

Bezpośredni, ale krótkotrwały charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą realizacji obiektów budowlanych w granicach terenów przeznaczonych w planie pod różne funkcje, będzie ona ograniczona do okresu prac budowlanych.

Po wschodniej stronie obszaru przebiega droga wojewódzka nr 724. W projekcie planu nie przewidziano funkcji o znaczącej uciążliwości ani innych niż te obecnie występujące w Górze Kalwarii.

Zgodnie z zapisami projektu planu dla terenów chronionych akustycznie ustala się obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu:

- MNW – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MN-U – dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe.

Ponadto w południowej części terenu wprowadza się szpaler drzew do zachowania i uzupełnienia, który wpływać może na ograniczanie emisji hałasowych z sąsiadującej drogi.

Zapisy wprowadzone w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przyczynią się do pogorszenia warunków akustycznych.

Oddziaływanie na powietrze

Realizacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej na analizowanym terenie nie przyczyni się do zanieczyszczenia powietrza w skali lokalnej. Rozwiązania indywidualnego ogrzewania budynków mogą przyczyniać się do zwiększenia niskiej emisji, co ma ponadlokalne znaczenie, należy jednak podkreślić, że nowe budynki są zwykle wyposażone w nowoczesne, niskoemisyjne rozwiązania grzewcze. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych, lokalne.

Projekt planu ustala ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska bądź systemów ogrzewania opartych na odnawialnych źródłach energii (zakaz lokalizacji biogazowni).

W przypadku zaopatrzenia w energię elektryczną projekt dopuszcza wykorzystywanie indywidualnych systemów pozyskiwania energii, w tym lokalizacji wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 150 kW – ogniwa fotowoltaiczne oraz lokalizacji urządzeń innych niż wolnostojące wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni).

Realizacja dróg obsługujących ruch z i do planowanej zabudowy nie przyczyni się do istotnego zanieczyszczenia powietrza. Odbywający się ruch samochodowy będzie wynikał nie z samego faktu powstawania dróg, a z powstawania w okolicy zabudowy. Potencjalne zwiększenie ruchu samochodowego w obrębie wymienionych terenów, odbywającego się z i do nowopowstałych obiektów prowadzić będzie do emisji zanieczyszczeń i pyłów do powietrza. W obrębie terenów intensywność użytkowania planowanych obiektów będzie porównywalna do aktualnie występującej na terenach sąsiednich.

Produkcja energii ze źródła odnawialnego, jakim jest m.in. energia słoneczna, umożliwi uniknięcie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jaka zostałaby wytworzona w elektrowni konwencjonalnej (np. węglowej) o podobnej mocy. Rozwiązanie to przyczyni się w znaczący sposób do poprawy czystości powietrza, a tym samym poprawy jakości klimatu, stanowiąc w ten sposób jedno z głównych narzędzi realizacji postanowień ratyfikowanej przez Polskę Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Ponadto w południowej części terenu wprowadza się szpaler drzew do zachowania i uzupełnienia, który wpływać może na ograniczanie emisji do powietrza z sąsiadującej drogi.

Zapisy wprowadzone w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przyczynią się do pogorszenia stanu powietrza.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekątnikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne. Dopuszczalny poziom pola elektrycznego w zależności od funkcji obszaru określa szczegółowo *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2010 r. poz. 2448)*.

Projekt planu nie wprowadza nowych rozwiązań skutkujących powstawaniem promieniowania elektromagnetycznego.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ludzi w zakresie promieniowania elektromagnetycznego.

6.2 Oddziaływanie na wodę

Tereny zurbanizowane mogą oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną łatwo przedostają się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

Realizacja zabudowy przyczyni się do wzrostu ilości ścieków socjalno-bytowych oraz ścieków technologicznych w procesach produkcyjnych. Odprowadzanie ścieków przemysłowych jest regulowane przez przepisy odrębne – w przypadku ich wytwarzania wymagane będzie pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jeżeli będą one odprowadzane do środowiska, lub na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szkodliwe dla środowiska wodnego.

W projekcie planu ustala się odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej. Dopuszcza się również stosowanie rozwiązań indywidualnych, w związku z czym ścieki mogą być odprowadzane do zbiorników bezodpływowych tzw. szamb.

Przy założeniu przestrzegania przepisów odrębnych i odpowiedniego użytkowania zbiorników bezodpływowych nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi lub wody powierzchniowe i gruntowe.

W zakresie wód opadowych i roztopowych projekt planu ustala:

- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych bezpośrednio do ziemi na danej działce budowlanej, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach odrębnych z zakresu prawa wodnego i gospodarki ściekowej;
- dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowy i ulic poprzez spływ powierzchniowy i urządzenia infiltracyjne, w tym: rowy infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne, studnie chłonne, po uprzednim oczyszczeniu, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach odrębnych z zakresu prawa wodnego i gospodarki ściekowej;
- dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej;
- dopuszczenie budowy sieci kanalizacji deszczowej o średnicy nie mniejszej niż 250 mm.

Powyższe rozwiązania są prawidłowe. Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu wpłynęła na możliwość osiągnięcia celów ustalonych dla jednolitych części wód.

6.3 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków lub budowę dróg. Opisywane oddziaływania będą nieznaczne, o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpią również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Lokalizacja zabudowy i infrastruktury z nią związanej powoduje trwałe wyłączenie gleby spod użytkowania rolniczego i jej degradację.

Do zanieczyszczenia gleb substancjami chemicznymi może dochodzić w wyniku punktowych emisji z dużych zakładów przemysłowych, intensywnego rolnictwa lub też w formie liniowej – wzdłuż intensywnie uczęszczanych szlaków komunikacyjnych. Nie przewiduje się takich oddziaływań na terenie objętym planem.

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz nie jest wpisany do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Zmiany w planowanym zagospodarowaniu przestrzennym nie przyczynią się zmiany typu i zasięgu oddziaływań na gleby.

6.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach planu nie występują złoża, nie przewiduje się więc oddziaływania na zasoby naturalne.

Obszar planu położony jest w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, jednak projektowane zagospodarowanie nie będzie miało wpływu na ich zasoby.

Zmiany w planowanym zagospodarowaniu przestrzennym nie przyczynią się do pogorszenia warunków wód podziemnych.

6.5 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, uśłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku wzrostu powierzchni zabudowy w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat.

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu.

Ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt planu dotyczy niewielkiego w skali miasta terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie plan uwzględnia cele adaptacyjne poprzez zmniejszenie emisyjności gospodarki:

- ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska;
- dopuszcza pozyskiwanie energii z OZE;
- prowadzenie spójnej polityki kształtowania przestrzeni – rozwój zabudowy istniejącej.

6.6 Oddziaływanie na krajobraz

Niezależnie od omawianego dokumentu, analizowany teren ulegałby stopniowemu, dalszemu przekształcaniu w zwarty obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej.

W wyniku realizacji ustaleń planu również powstawać będzie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz mieszkaniowo-usługowa. Spowoduje to lokalne przekształcenie krajobrazu, który jest aktualnie terenem częściowo otwartym, użytkowanym rolniczo oraz podlegającym naturalnej sukcesji. Podobne trendy obserwuje się w całej okolicy, związane są przede wszystkim z wpływem aglomeracji warszawskiej.

Korzystnym rozwiązaniem jest skoncentrowanie zabudowy, co przy dostosowaniu się do ogólnych warunków określonych dla zachowania ładu przestrzennego pozwoli na wykształcenie zwartej jednostki osadniczej.

6.7 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Różnorodność biologiczna występuje, zatem na trzech poziomach organizacji przyrody: ekosystemowym, gatunkowym, genetycznym.

Realizacja ustaleń planu będzie skutkowała zajęciem terenu pod zabudowę. Zajęcie podlegających sukcesji terenów rolnych będzie skutkowało zniszczeniem roślinności i zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. Na terenach wolnych od zabudowy przeznaczanych na cele budowlane istniejące funkcje ekologiczne oraz zespoły fauny zostaną zredukowane lub znacznie przekształcone. Pojawi się zespół fauny towarzyszący terenom zurbanizowanym, który będzie zespołem dominującym, a obecnie bytujące gatunki przesuną się na tereny sąsiednie. Z uwagi na rolnicze wykorzystanie okolicy i rozrastającą się zabudowę mieszkaniową obszar jest umiarkowanie wykorzystywany przez zwierzęta, nie jest kluczowym dla nich żerowiskiem ani miejscem rozrodu. W wyniku powstania większego kompleksu zabudowy ograniczy się możliwości żerowania zwierząt czy migracji, jednak tylko w skali lokalnej. Z drugiej strony kształtowanie zabudowy w zwarte kompleksy pozwala na ograniczanie jej rozpraszania w innych miejscach, a tym samym utrzymanie ich funkcji przyrodniczej. Biorąc pod uwagę zainwestowanie terenów sąsiednich, koncentracja zabudowy jest zjawiskiem korzystnym i pożądanym.

Projekt planu wyznacza wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów zabudowy tj. 70%. Natomiast maksymalny udział powierzchni zabudowy wynosi maksymalnie 30% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej. Przyczyni się to do możliwości zachowania występującym w tym obszarze ekosystemów lub też wprowadzenie zieleni towarzyszącej zabudowie co również jest rozwiązaniem korzystnym.

Istotnie korzystnym jest zachowanie terenów aktywnych biologicznie w postaci terenów rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej, które to stanowią główne walory przyrodnicze w analizowanym obszarze.

Zmiany wprowadzone w projekcie planu nie przyczynią się do intensyfikacji negatywnego oddziaływania na ekosystemy i różnorodność biologiczną w szerszym kontekście. Przy prawidłowym przestrzeganiu przepisów odrębnych nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań na ekosystemy i różnorodność biologiczną.

6.8 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt planu w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków ustala ochronę zabytku archeologicznego, w formie strefy ochrony konserwatorskiej, oznaczonej na rysunku planu symbolem graficznym, na obszarze której obowiązuje postępowanie zgodnie z przepisami odrębnymi, dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a także dotyczącymi postępowania z zabytkami w procesie budowlanym.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na zabytki i dobra materialne.

6.9 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Prawie cały analizowany teren znajduje się w zasięgu Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W granicach Warszawskiego OChK obowiązują określone cele ochrony oraz zakazy. Nie wszystkie spośród celów/zakazów odnoszą się bezpośrednio do planowania przestrzennego, a więc zapisów i ustaleń planu.

Należy stwierdzić, że w terenie objętym projektem planu zlokalizowanym w terenie Warszawskiego OChK:

- Nie będą powstawać przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Projekt planu wprost zakazuje realizacji tego typu przedsięwzięć. Ponadto wprowadza zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;

- Ustalenia projektu planu nie będą umożliwiały eksploatacji, czyli pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- Ustalenia projektu planu nie będą prowadziły do trwałego zniekształcenia rzeźby terenu;
- Ustalenia projektu planu nie będą prowadziły do zmian stosunków wodnych;
- Ustalenia projektu planu nie będą prowadziły do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych ani lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- Pozostałe zakazy (zabijania dziko występujących zwierząt ..., likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych) nie dotyczą ustaleń planowania przestrzennego i powinny być przestrzegane w związku z urządzeniem terenu czy eksploatacją obiektów.

Na terenie objętym opracowaniem ani w najbliższym sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000.

Projektowane przeznaczenie terenów pod zabudowę nie będzie zagrażało założonym celom powstałym obszarów chronionych.

6.10 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister ds. Gospodarki w porozumieniu z Ministrem ds. Zdrowia, Ministrem ds. Wewnętrznych i Ministrem ds. Ochrony Środowiska (Dz. U. 2002 Nr 58 poz. 535 z dnia 9 kwietnia 2002 ze zm.).

Na terenie objętym opracowaniem ani w sąsiedztwie obecnie nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Nie ma możliwości lokalizowania tego typu obiektów na obszarze objętym planem.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w planie zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Projekt planu dotyczy zagadnień, które nie będą w istotny negatywny sposób oddziaływały na środowisko, nie przewiduje się wskazywania ww. działań.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie wskazuje się ww. działań.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Miejska Góry Kalwarii. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń planu następujące elementy:

- zachowanie wymaganych w planie powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, w oparciu o inwentaryzacje urbanistyczne;
- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą;
- ilość odpadów, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą.

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru od granic państwa oraz na niewielkie oddziaływanie planowanych inwestycji.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - cz. I, sporządzonego zgodnie z uchwałą nr VII/62/2024 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 27 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - cz. I.

Obszar objęty planem zajmuje powierzchnię ok. 15,6 ha. Przeważającą część terenu stanowią grunty rolne – sady, pastwiska, łąki, grunty orne, a także grunty rolne zadrzewione i zakrzewione. W terenie opracowania znajduje się również grunt leśny - na dz. ew. nr 4/2. Obszar o powierzchni 38 523 m² obejmują grunty rolne klasy III, część z nich uzyskała zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze w procedurze obowiązującego już miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Na terenie planu zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny (na dz. ew. nr 4/2) oraz rów odprowadzający wody z południowego zachodu na północny wschód, w kierunku skarpy wiślanej. Zbiornik wodny stanowiący zagospodarowanie ogrodu znajduje się również na dz. ew. nr 122. Rów biegnie także wzdłuż drogi wojewódzkiej. Na terenie opracowania występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna – w północno wschodniej i południowo zachodniej części opracowania. Obecna jest również zabudowa zagrodowa – na dz. ew. nr 4/2 i 134/4. Łącznie w terenie zlokalizowanych jest 21 budynków, z czego 11 to budynki mieszkalne jednorodzinne, a 10 to budynki gospodarcze lub garażowe. Zabudowania mają 1 lub 2 kondygnacje, kryte są dachami dwuspadowymi, wielospadowymi, część budynków gospodarczych kryta jest dachami płaskimi. Na układ komunikacyjny składa się droga wojewódzka nr 724 (ul. Wilanowska) w południowo wschodniej części opracowania, ul. Ku Słońcu w południowej części opracowania oraz ul. Ogrodowa w zachodniej i centralnej części opracowania.

Aktualnie na części obszaru opracowania planu miejscowego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - rejon ulic Ogrodowej i Wilanowskiej przyjęty uchwałą nr 432/XXXII/2005 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz. Urz. W. Maz. Nr

191 poz.6247 z 19.08.2005 r.).

Do sporządzania planu miejscowego przystąpiono w związku z koniecznością wprowadzenia zmian w zakresie wyznaczenia poszerzonego układu komunikacyjnego, zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego wytyczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Góra Kalwaria oraz obowiązującymi przepisami.

W związku z powyższym w projekcie planu wprowadzono następujące przeznaczenie terenów:

- MNW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej,
- MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- RN-ZN – teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej,
- L – teren lasu,
- KDG – teren drogi głównej,
- KDL – teren drogi lokalnej,
- KDD – teren drogi dojazdowej,
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Wziąwszy pod uwagę aktualne zagospodarowanie terenu, w prognozie przedstawiono skutki związane z rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, ponieważ jest to główny element planowania przestrzennego na obszarze opracowania. Projektowane tereny zostały wyznaczone częściowo w obszarach użytkowanych do tej pory ekstensywnie – gruntach rolnych, terenach zadrzewionych i zakrzewionych.

Wszelkie oddziaływania związane z realizacją dróg (poza wyasfaltowaniem) również wynikały będą z funkcjonowania istniejących i projektowanych terenów natomiast ich istnienie same w sobie nie stanowi zagrożenia dla środowiska i ludzi. Ponadto projektowane drogi wyznaczone zostały w miejscach istniejących szlaków komunikacyjnych.

Pozostałe tereny stanowią funkcje zgodne z aktualnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi i funkcjonalnymi obszaru opracowania.

Obszar objęty opracowaniem jest już częściowo zagospodarowany. Pomimo stworzenia warunków dla rozbudowy funkcji mieszkaniowej lub usługowej, nie przewiduje się możliwości powstania obiektu uciążliwego – z uwagi na obostrzenia zawarte w projekcie planu:

- obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie, oznaczonych na rysunku planu symbolami:

MNW – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

MN-U – dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe;

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;
- uwzględnienie uwarunkowań wynikających z położenia obszaru objętego planem w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska oraz 2151 Subniecka Warszawska (część centralna), zgodnie z ustaleniami niniejszej uchwały i przepisami odrębnymi;
- rejon lokalizacji rzędu drzew do zachowania i uzupełnienia, wskazany na rysunku planu, gdzie nakazuje się zachowanie rzędu drzew z uzupełnieniem i odnową na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony przyrody;
- dla nowych nasadzeń w ramach rejonu lokalizacji rzędu drzew do zachowania i uzupełnienia, dopuszcza się zmianę ich położenia poprzez równoległe przesunięcie w granicach terenu, w którym jest wyznaczony, uwzględniając realizację niezbędnych wjazdów na dane tereny, obiekty i urządzenia

obsługi komunikacji publicznej, oświetlenie ulic, elementy infrastruktury podziemnej.

- ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska;
- możliwość pozyskiwania energii i ciepła z OZE.

Realizacja nowej zabudowy wiąże się z produkcją ścieków, odpadów, emisją hałasu i niską emisją. Nie będą to oddziaływania znaczne, powodujące przekroczenia norm w środowisku. W planie przyjęto prawidłowe ustalenia dotyczące powyższych kwestii i realizacja zabudowy zgodnie z planem i zgodnie z przepisami odrębnymi nie będzie stanowiła istotnego oddziaływania.

Ponadto analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Gminy Góra Kalwaria. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 19 marca 2025 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z artykułem 74a ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wólka Załęska - cz. I* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi;
- posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Aleksandra Radomiec

13 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1112);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 54);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1478);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1130);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1290);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1087);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 530);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1587);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 757);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 399);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 105);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

14 Materiały źródłowe

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Góra Kalwaria. Załącznik nr 1 do Uchwały nr LVIII/635/2014 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 27 czerwca 2014 roku, forma ujednolicona z wyróżnieniem zmian;
2. Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru Gminy Góra Kalwaria – aktualizacja. KANON Grzegorz Chojnacki, Otrębusy 2012;
3. Ekspertyza hydrogeologiczna dla obszaru Miasta i Gminy Góra Kalwaria. Etap II – wersja zweryfikowana. AQUAGEO – Michał Fic, Falenty 2012;
4. Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Góra Kalwaria na lata 2014-2017 z uwzględnieniem

lat 2018–2021. Eko-Efekt Sp. z o.o., Warszawa 2014;

5. Monitoring rzek w latach 2011-2016, WIOŚ w Warszawie, Warszawa 2017;
6. Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2020 roku. WIOŚ w Warszawie, Warszawa 2021;
7. Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2023. GIOŚ w Warszawie, Warszawa 2024;
8. Kondracki J., 2001: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa;

Opracowania kartograficzne i warstwy .shp, witryny internetowe

1. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski. Arkusz Góra Kalwaria. Skala 1: 50 000. PIG, Warszawa;
2. Warstwy .shp Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. Centralna Baza Danych Geologicznych — <http://baza.pgi.gov.pl/>;
3. Warstwy .shp sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000. IBS PAN Białowieża;
4. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
5. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
6. <https://geolog.pgi.gov.pl/>
7. System Ostry PrzeciwOsuwiskowej SOPO <http://geoportal.pgi.gov.pl/>